

Šk. rok: 2021/2022

Emma Lujza Rothová
Viktória Tatárová
Barbora Grigláková
Iveta tu Hoangová
2.B

Gymnázium Milana Rúfusa

MOROVÉ STĹPY – MOSTY MEDZI NEBOM A ZEMOU
(Podcast EUSTORY)

Konzultant: Mgr. Zuzana Kohútová

ROTHOVÁ, Emma Lujza – TATÁROVÁ, Viktória – GRIGLÁKOVÁ, Barbora – TU
HOANGO VÁ, Iveta: Morové stĺpy – mosty medzi nebom a zemou [Podcast EUSTORY].
Gymnázium Milana Rúfusa. Žiar nad Hronom. Konzultant: Mgr. Zuzana Kohútová, 2022

Pamätníky, miesta spomienok na významné udalosti našej histórie, sú prítomné všade okolo nás. Každý v sebe nesie určitý odkaz alebo posolstvo. Jednými z týchto miest sú aj morové stĺpy.

Morové stĺpy sa stavali z vďaky k Bohu za prežitie, z ochrany pred ďalšou morovou epidémiou a ako pamiatka na obeť, ktoré tejto zákernej baktérii podľahli. Pre ľudí tieto stĺpy tvoria akýsi duchovný most medzi nebom a zemou, pomocou ktorého úpenlivo vysielajú prosby na ušetrenie od epidémií. Cieľom práce bolo poukázať a predstaviť symbolickosť a dôležitosť morových stĺpov v minulosti a dnes.

Túto tému sme si vybrali preto, lebo aj my sme svedkami stále prebiehajúcej a síce inej pandémie koronavírusu SARS-CoV-2. Tá tiež k nám zavítala nečakane a neohlásene, tak ako aj mor k ľuďom v minulosti a zmenila naše životy zo dňa na deň. Ďalším dôležitým faktorom pre výber tejto témy bol aj fakt, že v našom regióne sa nachádza niekoľko morových stĺpov, a práve jeden sa nachádza aj v našom rodnom meste, v Kremnici. V neposlednom rade to bolo aj zariadenie a možnosť si obohatiť svoje vedomosti novými informáciami.

Na spracovanie tejto témy sme si vybrali netradičnú formu, a to podcast. Myslíme si, že táto forma je dostupnejšia pre mladých, ale tak aj pre starších. Taktiež mnoho ľudí nemá rado čítanie a omnoho radšej si niečo vypočujú alebo pozerajú v televízore. Podcast môže byť pre mnohých ľudí aj riešením efektivity práce, pretože po pri počúvaní sa môžu venovať aj iným aktivitám.

V úvodnej časti bolo našou snahou predstaviť náš podcast a tému, ktorej sa budeme venovať. V prvej časti sme sa venovali téme morovej epidémie. Zamerali sme sa na jej postupný výskyt, formy infekcií, ale tak aj historickému pozadiu tej doby. Druhá časť sa zaoberala morovými stĺpmi a morovým stĺpom v Banskej Štiavnici. Načrtli sme historické pozadie Uhorska počas vypuknutia moru. Venovali sme sa dôvodom stavieb morových stĺpov, histórii morového stĺpa v Banskej Štiavnici ako aj jeho kompozícii. V poslednej, tretej časti, sme sa zamerali na morový stĺp sv. Trojice v Kremnici. Opísali sme v nej históriu kremnického morového stĺpu a tak isto aj jeho kompozícii.

Prvou a základnou fázou pre správne spracovanie podcastu bolo zhromaždenie viacerých informácií. Najpodstatnejšie a pre nás tie najdôležitejšie informácie sme získali z odborných webových stránok, odbornej literatúry a výučbových videí na tému morová epidémia a morové

stĺpy. Ďalšou metódou získavania informácií boli rozhovory s lektorkami z Múzea mincí a medailí v Kremnici a zo Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici. Súčasťou rozhovorov bola aj obhliadka morových stĺpov a ich dokumentovanie. Nasledujúcim krokom bolo spracovanie informácií do odborných textov. Poslednou fázou našej práce bolo nahrávanie podcastu a jeho technické spracovanie.

Pod'akovanie

Ďakujeme Mgr. Zuzane Kohútovej za ochotu, cenné rady a usmernenia pri spracovaní našej práce. Ďakujeme Mgr. Martine Papánkovej z Múzea mincí a medailí v Kremnici a Mgr. Lucii Binderovej zo Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici za poskytnutie cenných informácií. Ďakujeme Dávidovi Sebechlebskému a Dominikovi Olajecovi za technické spracovanie nášho podcastu.

Zoznam použitej literatúry

BEDNÁŘOVÁ, Daniela. *Morový stĺp sv. Trojice v Kremnici*. 1. vyd. Kremnica: Daniela Bednářová, 2015. 201 s. ISBN 978-80-972098-2-7

BOCCACCIO, Giovanni. 1967. *Dekameron I.*. 1. vyd. Martin: Tlačiarne SNP, 1967. 400 s. ISBN 61-737-67

Dejepis inak. 2021. Najhoršia pandémia v histórii? | ČIERNA SMRŤ | MOROVÁ EPIDÉMIA. *Youtube* [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné na internete: <<https://www.youtube.com/watch?v=obbSDgHztiM>>.

Wikipedia. 2021. Morový doktor. [online]. 2021. [cit. 2022-3-12]. Dostupné na internete: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Morov%C3%BD_doktor>.

Wikipedia. 2022. Čierna smrť. [online]. 2022. [cit. 2022-3-11]. Dostupné na internete: <https://sk.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cierna_smr%C5%A5>.

CDC. 2020. History of Quarantine. [online]. 2020. [cit. 2022-3-12]. Dostupné na internete: <<https://www.cdc.gov/quarantine/historyquarantine.html>>.

Wikipedia. 2022. Plague cross. [online]. 2022. [cit. 2022-3-11]. Dostupné na internete: <https://en.wikipedia.org/wiki/Plague_cross>.

Pravda. 2014. Pre našich predkov bol ebolou mor. [online]. 2014. [cit. 2022-3-12]. Dostupné na internete: <<https://zurnal.pravda.sk/neznama-historia/clanok/333813-pre-nasich-predkov-bol-ebolou-mor/>>.

Slovensky cestovateľ. 2021. Morový stĺp v Banskej Štiavnici. [online]. 2021. [cit. 2022-3-18]. Dostupné na internete: <<https://slovenskycestovatel.sk/item/morovy-stlp-v-banskej-stiavnici>>.

Vypadni. 2022. Morový stĺp v Banskej Štiavnici. [online]. 2022. [cit. 2022-3-19]. Dostupné na internete: <<http://www.vypadni.sk/sk/morovy-stlp-v-banskej-stiavnici>>.

Sorger. 2022. SÚSOŠIE SV. TROJICE (MOROVÝ STĽP) BANSKÁ ŠTIAVNICA. [online]. 2022. [cit. 2022-3-19]. Dostupné na internete: <<https://www.sorger.sk/atrakcie/susosie-sv-trojice-morovy-stp>>.

Wikipedia. 2022. Stĺp Panny Márie a Najsvätejšej Trojice. [online]. 2022. [cit. 2022-3-12]. Dostupné na internete: <https://sk.wikipedia.org/wiki/St%C4%BAp_Panny_M%C3%A1rie_a_Najsv%C3%A4tej%C5%A1ej_Trojice>.

Infoglobe. 2020. SR: Morové stĺpy - kamenní svedkovia víťazstva nad epidémiami III. (1). [online]. 2020 [cit. 2022-3-18]. Dostupné na internete: <<https://www.infoglobe.sk/cestovatelsky-sprievodca/sr-morove-stlpy-kamenni-svedkovia-vitazstva-nad-epidemiami-iii-1/>>

Banská Štiavnica. 2022. História Galéria.[online]. 2022. [cit. 2022-3-18]. Dostupné na internete: <<http://www.banskastiavnica.sk/o-meste/historicka-galeria/namestie-svatej-trojice-1.h.tml>> .

Banská Štiavnica. 2022. Námestie Svätej Trojice a Dom Maríny a zámky lásky. [online]. 2022. [cit. 2022-3-18]. Dostupné na internete: <<https://www.banskastiavnica.travel/en/what-to-see/places-monuments/square-holy-trinity-locks-love-house-marina/>>.

Wikipedia. 2022. Svätá Rozália. [online]. 2022. [cit. 2022-3-19]. Dostupné na internete: <https://en.wikipedia.org/wiki/Saint_Rosalia>.

Pravda. 2022. Pre našich predkov bol ebolou mor. [online]. 2022. [cit. 2022-3-19]. Dostupné na internete: <<https://zurnal.pravda.sk/neznama-historia/clanok/333813-pre-nasich-predkov-bol-ebolou-mor>>.

Citáty slavných osobností. 2022. Citáty o histórii. [online]. 2022. [cit. 2022-3-19]. Dostupné na internete:<<https://citaty-slavnych.sk/citaty-o-historii/?page=2>>.

visitkremnica. 2022. MOROVÝ STĽP. [online]. 2022. [cit. 2022-4-2]. Dostupné na internete: <<https://www.visitkremnica.com/morovy-stlp/>>.

Kam na výlet. 2022. Plague Column in Kremnica. [online]. 2022. [cit. 2022-3-4-2]. Dostupné na internete: <<https://www.kamnavylet.sk/en/attraction/plague-column-in-kremnica>>.

Wikipedia. 2018. Morový stĺp (Kremnica). [online]. 2018. [cit. 2022-4-2]. Dostupné na internete: <[https://sk.wikipedia.org/wiki/Morov%C3%BD_st%C4%BAP_\(Kremnica\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Morov%C3%BD_st%C4%BAP_(Kremnica))>.

Christianitas. 2020. Aj dnes potrebujeme takých hrdinov ! Sv.Karol Boromejský sa smrti nebál. [online]. 2020.[cit. 2022-3-18]. Dostupné na internete: <<https://www.christianitas.sk/aj-dnes-potrebujeme-takych-hrdinov-sv-karol-boromejsky-sa-smrti-nebal/>>.

Wikipedia commons. 2020. [online]. 2018. [cit. 2022-4-16]. Dostupné na internete: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Plague_doctor_Wellcome_L0025222.jpg>.

Wikipedia. 2018. Hippokrates. [online]. 2018. [cit. 2022-4-19]. Dostupné na internete: <[https://sk.wikipedia.org/wiki/Hippokrates_\(lek%C3%A1r\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Hippokrates_(lek%C3%A1r))>.

History collection. 2017.14th Century Mongols Spread Death and Terror through Biological Warfare. [online]. 2017. [cit. 2022-4-19]. Dostupné na internete: <<https://historycollection.com/mongols-used-plague-biological-weapon/2/>>

Farmaceutická Fakulta Univerzita Komenského v Bratislave. 2022. Zdravotnícke pomôcky V. [online]. 2022. [cit. 2022-4-3]. Dostupné na internete: <<https://www.fpharm.uniba.sk/pracoviska/galenika/pedagogicka-cinnost/zdravotnicke-pomocky-v/>>.

Batel.net - Najoblúbenejšia stránka. 2022. Ponaučenie: Ako ľud naložil s darebáckymi lekármi počas epidémie moru v roku 1530. [online]. 2022. [cit. 2022-4-18]. Dostupné na internete: <<https://www.badatel.net/ponaucenie-ako-lud-nalozil-s-darebackymi-lekarmi-pocas-epidemie-moru-v-roku-1530/>>.

Wikipedia. 2022. Yersinia pestis. [online]. 2022. [cit. 2022-4-19]. Dostupné na internete: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Yersinia_pestis>.

In your pocket. 2021. Did Poland Really Escape the Black Death?. [online]. 2021. [cit. 2022-4-19]. Dostupné na internete: <https://www.inyourpocket.com/warsaw/did-poland-really-escape-the-black-death_77629f>.

Infoglobe. 2022. SR: Morové stĺpy - kamenní svedkovia víťazstva nad epidémiami III. (2). [online]. 2022. [cit. 2022-4-19]. Dostupné na internete: <<https://www.infoglobe.sk/cestovatelsky-sprievodca/sr-morove-stlpy-kamenni-svedkovia-vitazstva-nad-epidemiami-iii-2/>>.

mapio. 2022. Morový stĺp svätej trojice v Kremnici. Čím obec láka mladých?. [online]. 2022. [cit. 2022-4-18]. Dostupné na internete: <<https://mapio.net/pic/p-15163889/>>.

Lepší Deň. 2021. Zlatá Kremnica. Mincovňa, Múzeum gýča, gagy aj Banický expres. [online]. 2022. [cit. 2022-4-18]. Dostupné na internete: <<https://lepsiden.sk/zlata-kremnica-mincovna-gagy-banicky-expres/>>.

Život. 2020. Vekový priemer obyvateľov HORNEJ VSI nie je ani 40 rokov. Čím obec láka mladých?. [online]. 2020. [cit. 2022-4-18]. Dostupné na internete: <<https://zivot.pluska.sk/gal/reportaze/vekovy-priemer-obyvateľov-hornej-vsi-nie-je-ani-40-rokov-cim-obec-laka-mladych/4>>.

Turistika.cz. 2021. Banská Štiavnica- Námestie Svätej Trojice . [online]. 2021. [cit. 2022-3-16]. Dostupné na internete: <<https://www.turistika.cz/mista/banska-stiavnica-namestie-svatej-trojice/detail>>.

Travelguide. 2022. Súsošie sv. Trojice (morový stĺp). [online]. 2022. [cit. 2022-3-19]. Dostupné na internete: <https://www.travelguide.sk/svk/turisticke-zaujímavosti/susosiesv-trojice-morovy-stlp_670_1.html>.

ŠKODA Storyboard. 2021. ŠKODA NESPOZNAŤ #3: KAM NA KRÁTKY VÝLET V OKOLÍ BANSKEJ BYSTRICE?. [online]. 2022. [cit. 2022-3-18]. Dostupné na internete: <<https://www.skoda-storyboard.com/sk/zivotny-styl-sk/dobrodruzstvo/skoda-nespoznat-3-kam-na-kratky-vylet-v-okoli-banskej-bystrice/>>.

Region Stiaavnica. 2022. Prechádzka mestom. [online]. 2022. [cit. 2022-3-12]. Dostupné na internete: <<https://www.banskastiavnica.travel/co-vidiet/miesta-a-pamiatky/prechadzka-mestom/>>.

Použitá hudba z: <https://artlist.io/>